Lieta Nr.A42305605
A0002-07/17

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 14.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis V.Poķis,

piedaloties pieteicējai *L.A.*, atbildētāja – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes, Tieslietu ministrijas pilnvarotajai pārstāvei Ingai Mediņai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *L.A.* pieteikuma par Valsts zemes dienesta faktisko rīcību, kas veikta, izskatot *L.A.* iesniegumu par Trikātas pagasta pārskata plāna neatbilstību Valsts zemes dienesta 1997.gada 21.februāra rīkojuma Nr.36 nosacījumiem attiecībā uz Trikātas pagasta */dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/* saimniecības zemēm.

Aprakstošā daļa

[1] 2003.gada 29.aprīlī *L.A.* (turpmāk - Pieteicēja) iesniedza iesniegumu Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vadītājam par Trikātas pagasta pārskata plāna neatbilstību Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36.

[2] 2003.gada 09.maijā Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vadītājs sniedza atbildi, paskaidrojot, ka Valkas rajona Trikātas pagasta pārskata plāns sastādīts atbilstoši Trikātas pagasta 1997.gada 05.marta lēmumam un apstiprināts ar 1997.gada 16.jūlija lēmumu. Vēstulē norādīts, ka pļavu zemes gabalu pilnībā mantojamās zemes robežās Pieteicēja nevar iegūt, jo līdz 1996.gada 1.jūnijam neiesniedza plānu, kurš atspoguļo šī zemes gabala vēsturiskās robežas uz 1940.gadu.

[3] 2003.gada 11.maijā Pieteicēja iesniedza sūdzību Valsts zemes dienesta ģenerāldirektoram par sniegtās atbildes neatbilstību Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36. Pieteicēja norāda, ka nav sniegta atbilde pēc būtības.

[4] 2003.gada 29.maijā Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors izskatīja Pieteicējas sūdzību un sniedza atbildi Nr.1-A-238/9fiz/11, kurā norāda, ka Valsts zemes dienesta reģionālās nodaļa ir sniegusi izsmeļošu skaidrojumu uz iesniegumu un izvērtējot iesniegumos minētās situācijas

ir ievērojusi normatīvo aktu prasības. Lēmumā norādīts, ka šo lēmumu var apstrīdēt Tieslietu ministrijā.

[5] 2003.gada 29.jūnijā Pieteicēja iesniedza sūdzību Tieslietu ministrijā, norādot, ka nav sniegta atbilde pēc būtības par pārskata plāna atbilstību likumdošanas prasībām.

[6] 2003.gada 16.jūlijā Tieslietu ministrija Pieteicējas sūdzību ir noraidījusi kā nepamatotu. Lēmumā Nr.1-10/221-A norādīts, ka pārskata plāns ir sastādīts atbilstoši Trikātas pagasta 1997.gada 05.marta lēmumam un apstiprināts ar Trikātas pagasta padomes 1997.gada 16.jūlija lēmumu. Minētajā rīkojumā nav minēti fakti par robežu apzīmēšanu dabā, bet gan par pārskata plānā atveidotām zemes gabalu robežām. Turklāt kopš 1997.gada 31.marta pārskata plāns tiek aktualizēts atbilstoši pašvaldības pieņemtajiem lēmumiem par zemes piešķiršanu īpašumā un lietošanā.

Pieteicējas apgalvojums, ka nav ievērots likums „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" ir nekorekts, jo likuma 9.pants nosaka, ka atbildēm uz iesniegumiem, sūdzībām un priekšlikumiem jābūt motivētām, un tajās jānorāda atbildes pārsūdzēšanas kārtība un termiņi, ja tie nav noteikti normatīvajos aktos. Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora 29.05.2003. atbilde Nr.1-A-238/9fiz/11 L nav pretrunā ar minēto likuma pantu.

[7] 2003.gada 17.decembrī Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā saņemta Pieteicējas sūdzība par Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora bezdarbību sakarā ar */dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/* zemes Trikātas pagastā pārskata plāna neatbilstību normatīvam aktam – Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36.

[8] Pieteicēja pieteikumā lūdz tiesu atzīt Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora rīcību par prettiesisku un uzdot kontrolēt padotās amatpersonas Dz.Rāceņa rīcību attiecība par pārskata plāna sastādīšanas likumību.

[8.1] Pieteikumā ir norādīts, ka nav sniegta atbilde pēc būtības, jo atbildēs nav pat norādīts uz Valsts zemes dienesta rīkojuma Nr.36 normām.

[8.2] Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors nav atbildējis pēc būtības, bet tikai mehāniski pārrakstījis nelikumīgo 09.03.2003. atbildi, turklāt apzināti sajaucot jēdzienus „pārskata plāna sastādīšana" ar „pārskata plāna apstiprināšanu".

Pieteicējas sūdzība nav par pārskata plāna apstiprināšanu, bet par pārskata plāna sastādīšanu */dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/* un */dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/* saimniecībām.

[9] 2005.gada 15.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemti Tieslietu ministrijas (turpmāk - Atbildētājs) paskaidrojumi. Atbildētājs paskaidrojumos norāda, ka pieteikums ir uzskatāms par nepamatotu un noraidāmu.

[10] Atbildētājs ir izskatījis Pieteicējas 2003.gada 29.jūnija iesniegumu, kurā Pieteicēja norādīja uz iespējamo likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijas" 9.panta pārkāpumu no Valsts zemes dienesta puses. Pieteicēja norāda, ka nav saņēmusi atbildi pēc būtības uz lūgumu izvērtēt Trikātas pagasta pārskata plāna sagatavošanas atbilstību 1997.gada 24.februāra Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36.

Ņemot vērā, ka Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors 2003.gada 29.maija vēstulē Nr.1-A-238/9fiz/11 sniedza vērtējumu par Trikātas pagasta pārskata plāna atbilstību „Norādījumu zemes īpašumu un zemes lietojumu pārskata plāna izgatavošanai" 1.4.punktā minēto institūciju lēmumiem, kā pamatojumu norādot 2003.gada 9.maija Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vēstulē 1-11-A384 norādītos argumentus, Atbildētājs uzskata, ka Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors ir ievērojis likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" 9.panta noteikumus.

[11] Tiesas sēdē Pieteicēja izteica lūgumu pieaicināt lietā kā otru atbildētāju Valsts zemes dienesta ģenerāldirektoru.

Tiesa lūgumu par Valsts zemes dienesta pieaicināšanu noraidīja, pamatojoties ar Administratīvā procesa likuma 204.panta pirmās daļas 9.punktu, 81.panta piekto daļu. Tiesas vērtējumā Valsts zemes dienesta pieaicināšana lietā nav lietderīga, jo Tieslietu ministrija var pārstāvēt Latvijas Republiku tiesā saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 22.panta otro daļu. Ņemot vērā, ka Valsts zemes dienests ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša iestāde, tad Tieslietu ministrija var pārbaudīt pakļautībā esošās iestādes faktiskās rīcības tiesiskumu un dot nepieciešamos norādījumus faktiskās rīcības veikšanai (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piektā daļa).

Pieteicēja tiesas sēdes turpinājumā atteicās ievērot tiesas norādījumus par procesa kārtības ievērošanu, kā rezultātā tika izraidīta no tiesas zāles saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 141., 142.pantu.

[12] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina un lūdza tiesu to noraidīt. Atbildētāja paskaidrojumi tiesai tika iesniegti arī rakstveidā.

Motīvu daļa

[13] Tiesa, uzklausot procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[14] Pārbaudot lietas materiālus var konstatēt turpmāk minētos faktiskos apstākļus.

[14.1] 2003.gada 29.aprīlī Pieteicēja iesniedza iesniegumu Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vadītājam par Trikātas pagasta pārskata plāna neatbilstību Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36 *(lietas II. sējuma 12. - 14.lapa)*.

[14.2] 2003.gada 09.maijā Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas vadītājs sniedza atbildi, paskaidrojot, ka Valkas rajona Trikātas pagasta pārskata plāns sastādīts atbilstoši Trikātas pagasta 1997.gada 05.marta lēmumam un apstiprināts ar 1997.gada 16.jūlija lēmumu. Vēstulē norādīts, ka pļavu zemes gabalu pilnībā mantojamās zemes robežās Pieteicēja nevar iegūt, jo līdz 1996.gada 1.jūnijam neiesniedza plānu, kurš atspoguļo šī zemes gabala vēsturiskās robežas uz 1940.gadu *(lietas II. sējuma 22.lapa)*.

[14.3] 2003.gada 11.maijā Pieteicēja iesniedza sūdzību Valsts zemes dienesta ģenerāldirektoram par sniegtās atbildes neatbilstību Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36 un likumam „Iesniegumu, sūdzību izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" 9.pantam. Pieteicēja norāda, ka nav sniegta atbilde pēc būtības*(lietas II. sējuma 24.lapa)* .

[14.4] 2003.gada 29.maijā Valsts zemes dienesta ģenerāldirektors izskatīja Pieteicējas sūdzību un sniedza atbildi Nr.1-A-238/9fiz/11, kurā norāda, ka Valsts zemes dienesta reģionālās nodaļa ir sniegusi izsmeļošu skaidrojumu uz iesniegumu un izvērtējot iesniegumos minētās situācijas ir ievērojusi normatīvo aktu prasības. Lēmumā norādīts, ka šo lēmumu var apstrīdēt Tieslietu ministrijā *(lietas II. sējuma 25.lapa)*.

[14.5] 2003.gada 29.jūnijā Pieteicēja iesniedza sūdzību Tieslietu ministrijā, norādot, ka nav sniegta atbilde pēc būtības par pārskata plāna atbilstību likumdošanas prasībām *(lietas II. sējuma 26., 27.lapa)*.

[14.5] 2003.gada 16.jūlijā Tieslietu ministrija Pieteicējas sūdzību noraidīja kā nepamatotu ar lēmumu Nr.1-10/221-A *(lietas II. sējuma 28.lapa)*.

[15] Pieteicēja ir lūgsi tiesu *(lietas I. sējuma 2. - 6.lapa)* atzīt Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora rīcību par prettiesisku un uzdot kontrolēt padotās amatpersonas rīcību attiecībā par pārskata plāna sastādīšanas likumību.

Prasījums pamatots ar likuma „Iesniegumu, sūdzību izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" 9.pantu un Valsts zemes dienesta rīkojumu Nr.36.

[16] Tiesa konstatē, ka Pieteicējas prasījums ir atzīstams par prasījumu par Valsts zemes dienesta faktisko rīcību, sniedzot atbildi pēc būtības par Pieteicējas 2003.gada 29.aprīļa iesniegumā norādītajiem faktiem,- Trikātas pagasta pārskata plāna neatbilstība Valsts zemes dienesta rīkojumam Nr.36.

[17] Administratīvais process iestādē ir noslēdzies ar Tieslietu ministrijas 2003.gada 16.jūlija lēmumu Nr.1-10/221-A, ar kuru Valsts zemes dienesta faktiskā rīcība ir atzīta par tiesisku.

Tieslietu ministrijas 2003.gada 16.jūlija lēmums Nr.1-10/221-A apliecina, ka Pieteicēja ir ievērojusi pirmstiesas iztiesāšanas kārtību. Ņemot vērā, ka Valsts zemes dienests ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša iestāde, tad atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piektajai daļai Tieslietu ministrijai ir tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu.

Līdz ar to Tieslietu ministrija varēja prettiesiskas bezdarbības gadījumā , uzdot Valsts zemes dienestam sniegt atbildi pēc būtības.

[18] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīds par faktu, ka Pieteicējai ir sniegtas divas atbildes uz iesniegumu, bet strīds ir par to, vai atbildēts ir pēc būtības.

[19] Atbilde pēc būtības ir sniegta tad, ja ir aptverts tas jautājumu loks, kas norādīts iesniegumā.

[20] Pieteicēja iesniegumā ir norādījusi, ka pārskata plāns ir nepareizs, jo tajā iezīmētā kadastra vienība Nr.130 nav iezīmēta dabā. Līdz ar to Pieteicēja apšaubīja pārskata plāna patiesumu, norādot, ka vēl turpinās strīds par atsevišķām teritorijām.

[21] Valsts zemes dienests ir norādījis, ka pārskata plāns tiek sastādīts atbilstoši konkrētiem lēmumiem un ir atzīstams par šo lēmumu grafisko attēlojumu. Paskaidrojumu turpinājumā ir norādīts, ka zemes ierīkotājas mērniecības lietai pievienotajā zemes robežu shēmā uzrādītais datums – 29.03.2000.-nozīmē shēmas nokopēšanas datumu no pārskata plāna, kā arī norādīts par zemes robežu ierādīšanas procesa uzsākšanu.

Tiesa secina, ka no Valsts zemes dienesta sniegtajiem paskaidrojuma loģiski izriet, ka pagasta pārskata plāns neatspoguļo faktu, vai zeme ir ierādīta dabā. Vēstulē ir norādīts, ka zemes ierādīšana dabā tiek turpināta (tiek veiktas darbības, kas nepieciešamas zemes robežu nostiprināšanai).

Valsts zemes dienests ir arī izskaidrojis, ka, ja Pieteicēja vēlas zemes gabalu ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, Pieteicējai jāgriežas Trikātas pagasta pašvaldībā. Līdz ar to Pieteicējai tika izskaidrots, ka plānā attēloto teritoriju robežu apstrīdēšana nav saistāma ar plāna sagatavošanu.

[22] Tiesa ņem vērā, ka laikā no 1998.gada 3.decembra līdz 1999.gada 26.maijam trīs tiesu instancēs tika izskatīta Pieteicējas prasība par Valkas rajona Trikātas pagastā esošā nekustamā īpašuma */dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/* atgūšanu 1940.gada robežās un Pieteicējas prasība visās trīs tiesu instancēs tika noraidīta. Līdz ar to Pieteicēja bija informēta ne tikai par atsevišķu gabalu robežām, bet arī

izmantojusi savas tiesības pārsūdzēt pašvaldības lēmumus, kas noteica pārskata plāna grafisko attēlojumu.

Ar strīdu par pārskata plānu nav iespējams pārskatīt īpašuma tiesības uz zemes gabalu ar kadastra Nr.*/dzēsts kadastra numurs/*, kā arī risināt robežu strīdus. Līdz ar to atbilde varēja saturēt vienīgi informāciju, kas Pieteicējai jau bija zināma.

Bez tam no lietas materiāliem *(lietas II. sējuma 30.-35.lapa)* redzams, ka atbildes par mērniecības darbiem, to tiesiskie pamatojumi Pieteicējai ir sniegtas vairākkārtīgi.

[23] Tiesa uzskata, ka nav nozīmes apstāklim, ka Valsts zemes dienesta vēstulēs nav atsauces uz Valsts zemes dienesta 1997.gada 21.februāra rīkojuma Nr.36 konkrētiem punktiem, jo norādot konkrētus rīkojuma punktus atbilde pēc būtības nemainītos.

[24] Tiesa piekrīt Atbildētājas tiesas sēdē paustajam viedoklim, ka atbild „pēc būtības" neietver „vēlamo" atbildi ne pēc formas, ne arī pēc tās satura. Tā ietver iestādes vai amatpersonas kompetences robežās sniegtu atbildi.

[25] Apkopjot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Tieslietu ministrija ir pamatoti konstatējusi, ka Pieteicējai atbilde ir sniegta pēc būtības un Pieteicējas prasījums nav pamatots.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 255.panta 1.daļu, Administratīvā rajona tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt *L.A.* pieteikumu par pienākumu uzlikšanu Valsts zemes dienestam sniegt atbildi pēc būtības uz *L.A.* iesniegumu par Trikātas pagasta pārskata plāna neatbilstību Valsts zemes dienesta 1997.gada 21.februāra rīkojuma Nr.36 nosacījumiem attiecībā uz Trikātas pagasta „*/dzēsts nekustamā īpašuma nosaukums/*" saimniecības zemēm.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis V.Poķis